

ХАҢИАТ
1937 СЫЛТАН
ТАХСАР

САХА РЕСПУБЛИКАТЫН НЬУРБА УЛУУХУН ХАҢИАТА

НЬУРБА

12+

2015 сыл
Ыам ыйын
13 күнэ
Сэрэдэ
37 №
(11374)

ТЭРИЙЭЭЧЧИЛЭР: СР Правительствота, Ньурба улуунун "Ньурба" ("Огни Нюрбы") хаһыат редакцията" автономнай тэрилтэ

ПОБЕДА! 70 ЛЕТ

– Кыайыы 70 сыла –

Герой Н.П.Кудряшов мемориальной дуоската аһылынна

Улуу Кыайыы үбүлүйдөөх 70 сыллаах бырааһынньыктаабы тэрээнинэр ыам ыйын 8 к. 11 ч. порт дьэитигэр Сэбиэскэй Союус Геройа Н.П.Кудряшовка аһылымт мемориальной дуоска аһылытыттан сабаланнылар. Николай Петрович Ньурба олонор аэропорка суоппарынан үлэлэбитэ. 60 сыл буолан баран киниэхэ Аҕа дойду Улуу сэриитигэр онорбут хорсун быһыыларын иһин ингэриллибит Ийэ дойду үрдүкү наҕараадата хаттаан чөлүгэр түһэриллэригэр биэр илээлэхтэрэ - авиатордар өнгөлөрө сүҥкэн.

Үөрүүлэх тэрээнингэ улуус, куорат салайааччылары, тэрилтэлэр үлэһиттэрэ, уопастыбаннас бэрэстэбиитэллэрэ кытыннылар. Н.А.Иванова салайааччылаах Ньурба 2 №-дээх орто оскуолатын 6 "а" кылаһын үөрэнээччилэрэ чоһуотук хоһоонору аахтылар. Улуус баһылыга Б.Н.Попов, Ньурба к. баһылыга А.М.Иннокентьев, аэропорт дириэктэрин э.т. И.Д.Иванов, авиация бэтэрээнэ, улуус бочуоттаах олохтооҕо М.А.Тихонов эбэрдэ тыл эттилэр.

Б.Н.Попов бэлиэтээн эппитинэн, Н.П.Кудряшов көмүллэн сытар уңуоҕар кини биоһа туруоруллуоҕа, кини бары наҕараадалара Норуоттар доҕордоһууларын музейыгар харалыахтара. Мэр Ньурба к. дыкутааттарын Сэбиэтин 13.04.2015 с. быһаарытынан Ст.Васильев уулуссаттан порка дэри уулуссаҕа Сэбиэскэй Союус Геройа Н.П.Кудряшов аата ингэриллибитин этэн туран, аэропорт салалтатыгар ити докумуон куюппуйатын туттарда. СӨ тырааныспарга уонна суол хаһаайыстыбатыгар министир 1 солбуйааччытын кытта көрсүһүүгэ Н.П.Кудряшов аатынан сквери онорду министриэтибэ өттүттэн көмө оноруллуохтаабын биллэрдэ. Михаил Афанасьевич Геройга үрдүк наҕараадата 7 сыллаах туруоруулаах үлэ түмүгүнэн төннөрүллүбүтүн иһитинэрдэ. Эбэрдэ ырыа дьыерэйдэ, Герой мемориальной дуоскатыгар венка уурулунна.

Кыайыы былааҕа күөрэччи көтөбүлүннэ

Бу күн улуус дьаһалтатын дьэитин иннигэр Ньурба к. оскуолаларын колонналары Кыайыы былааҕын күөрэччи тутан парадтаан кэллилэр. Үөрүүлэх быһыыга-майгыга дьаһалта дьэитин үрдүгэр Кыайыы былааҕа өрө көтөбүлүннэ. Улуус баһылыга Б.Н.Попов, улуус Сүбэтин бэрэссэдээтэлэ С.И.Евсеев, куорат баһылыга А.М.Иннокентьев, бэтэрээннэр ааттарыттан тыыл, педагогическай үлэ бэтэрээнэ, 1 №-дээх орто оскуола музейын салайааччыта, улуус уонна куорат бочуоттаах олохтооҕо А.Г.Николаева тыл этэлэр.

Сонундук көһүннэ

Быйылгы Кыайыы бырааһынньыгын дьонун уратытынан парадка "Өлбөдүйбэт полк" хаамыта буолла. Кыайыы болуоссатыгар барар колонналар иннилэригэр улуус баһылыга П.Б.Попов, баһылык солбуйааччылары И.А.Васильев, Ю.Р.Николаев, дьаһалта эппиэттэх үлэһиттэрэ хаамтылар. Парады Ньурба куорат олохтоохторо улахан кэрэхсээн көрдүлэр. Парад биһиги аҕааларыт-эһэлэрибит уоттаах сэрии хонуутугар ситиспит, киһи-аймах историятыгар саамай сүҥкэн кыайыыларын иһин, дойдубут килбиэннээх историятынан киэн туттуу иэйиитин үөскэтэр.

Кыайыы болуоссата - куорат киин миэстэтэ

Кыайыы болуоссата сангардан онгоһуллан, дьон-сэргэ таптаан мустар, сынньанар сирэ буолар кэрингээх. Ситтэбинэ-хоттобуна улахан куораттар киэннэригэр итэбэһэ суох буолсу.

80-с сылларга скульптор Иван Амыдаев онорбут "Буойун пааматынньыга" боруонсанан кырааскаланан, тула өттүттэн гранит тааһынан бүрүллэн, туор олоҕо кэнгэтиллибит. "Кэриэстэбил уот" сытар онно үрдэтиллэн, бэйэтэ сангардыллан, тупсарыллан онгоһуллубут. Буойун пааматынньыгын икки өтгүнэн 2 м үрдүктээх билиитэлэргэ Ньурбаттан Сэбиэскэй Союус Геройдара Н.Н.Чусовской уонна Н.П.Кудряшов мөссүөнүнэн салгыы, кыһыл гранит тааска Ньурба оройуонун 2697 сэрии кыттыылаахтарын ааттара кыһыл көмүс буукубаларынан суруллубуттар. Хаҥас өттүгэр "Слава нюрбинцам, подарившим счастье и мир 1941-1945 г.", уҥа өттүгэр сахалыы "Ньурба хорсун саллаата үйэлэргэ умнуллубат 1941-1945 с." дьин суруктаах сүрүн экспозиция быһыытынан онгоһуллубут. Болуоссат 3 тыһ. кв. м. иэһнээх сирэ тротуар билиитэтинэн бүрүллэн, "Кыайыы" уонна "Тыыл" зоналары онгоһуллубут.

Улуус баһылыга Б.Н.Попов эппитинэн, кыһыл гранит билиитэлэр Бүтүн Арасыы-йаҕа онгоһуллар пааматынньыктар стандарттарынан соһуруу сакаастанан онгоһуллубуттар. Манньык хаачыстыбалаах өйдөбүннүк пааматынньыктар Москваҕа Поклоннай хайаҕа, Мамаев кургана, Брест кирээлпэнигэр уо.д.а. киин куораттарга тураллар.

Холкуостарыгар хоргуйан өлүүнү таһаарбатах, кыһамнылаах уонна сатабыллаах үлэлээх 6 холкуос бэрэссэдээтэллэригэр, итиэннэ тыылга ыалдьан, хоргуйан суорума суоламмат 3,5 тыһ. киһиэхэ аналаах туспа өйдөбүннүк монумент

оноһуллуоҕа.

Сэри кыттыылаахтара умуллубат уоту уматтылар

Үөрүүлэх миитин кэмигэр сэрии кыттыылаахтара Адиянов Г.П. уонна И.Г.Ефремов умуллубат уоту уматтылар. Кыайыы үбүлүйдөөх тэрээнинин биир кэрэ-бэлиэ түгэнинэн Ньурба үгүс саллааттара Аҕа дойду сэриитигэр ытык иэстэрин толорон, олохторун толук уурбут сирдэрин ийэ буордара төрөөбүт дойдуларыгар кэлэр сирэ-туома ытылына. Ньурба оройуонунтан 1197 буйун сэрии хонуутугар геройдуу охтубуттара. Үксүлэрэ Москва к. анныгар, Сталинград, Ржев, Курсккай тоҕой кыргыһыларыгар уонна Ильмен күөлгэ хапсыһыыга өлбүттэрэ. Саха сирин быһыытынан, биэр дойдулаахтарбыт хааннарын тохпут сирдэригэр ийэ буордарын аҕалан, Кыайыы болуоссатыгар "Буойун пааматынньыгын" тула ууруналарга угуллан, төрөөбүт Ньурбаларыгар тиксэрилиннэ. Улуус, куорат салайааччылары пааматынньыкка венка уурдулар. Кутурҕан мүнүүтэтэ биллэриллэн, сэриигэ охтубут, киһи-аймаҕы суоһар иэдээнтэн быһаабыт, өр сылларга эйэни хааччыбыт буйууннары суохтаан сонуйан тура түстүлэр. Күргүөмнээх салют оноһулунна.

Бу күн ырыа уонна строй куонкуруһа, "Буорах сыттаах ырыалар" байыаннай-патриотическай ырыа күрбэ тэриллэн, дьон болҕомтотун тартылар. Оһуохай, дискотека, араас аттракционнар, оонньуулар буолдулар. Киэһэ 10 ч. "Өйдөбүннүк чүмэчит" акция ытылына.

Кыайыы бырааһынньыга - Ленин болуоссатыгар

Ыам ыйын 9 к. эмиэ, халлааммыт даһаны "бырааһынньыктааҕ, үөрүҥ-көтүҥ" диэбитти туран биэрдэ. 10 ч. 30 м. Сэбиэскэй Союус Геройа майор Н.Н.Чусовской пааматынньыгар венка уурулунна.

11 чааска Ленин болуоссатыгар сэрии кыттыылаахтарын Г.П.Адияновы уонна И.Г.Ефремовы үрдэ суох УАЗ массьынанан киллэрэллэр. Трибуна анныгар таһаа-

ран олордоллор. Трибунаҕа - улуус уонна куорат салайааччылары, аллараа - тыыл бэтэрээннэрэ уонна сэрии оҕолоро. Тула барыта - үөрбүт-көппүт сирэйдэр. Өрөгөйдөөх музыка.

Кыайыы үбүлүйдөөх парадын ИДьО үлэһиттэрин колонната саҕалаата. Бииртэн-биир колонналар байыаннайдыы хааман киирэн иһэллэр. Трибуна иннинэн болуоссаты толорон турунан кэбиһэллэр. Парад хамандьыра оройуон военкома И.Р.Седалишев улуус баһылыгар парад бэлэмин туһунан арааппардыр. Знаменосеһы байыаннай таһаастаах 3 үөрэнээччи арылаан, дойдубут Улуу Кыайыытын реликвията буолбут Кыайыы былааҕа күөрэччи көтөбөн киллэриллэр. Георгиевскэй лиэнтэлээх оҕолор Кыайыы болотунатын тутан киирэн тахсаллар.

Мустубут дьону Улуу Кыайыы үбүлүйдөөх 70 сылынан эбэрдэлээн, улуус баһылыга Б.Н.Попов, улуус Сүбэтин бэрэссэдээтэлэ С.И.Евсеев, Ньурба к. баһылыга А.М.Иннокентьев, куорат Сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ И.Г.Гуляева, улуустаабы бэтэрээннэр Сэбиэттэрин бэрэссэдээтэлэ К.В.Федоров, авиация бэтэрээнэ М.А.Тихонов тыл этэллэр. Сэриигэ кыттыбыт чүгас дьоннорун мэтириэттэрин тутан, "Өлбөдүйбэт полк" хаамар.

Ньурбатаабы драмтеатр үлэһиттэрэ И.А.Дмитриев-Сизн Чолбодук "Хара сурук" айымньытынан оонньуу туруордулар. "Буойун, эн албан ааккар" Ньурба к. тэрилтэлэрин бырааһынньыктаабы кэнсиэрэ көрдөрүлүннэ. "Саллаат куукуната" үлэлээтэ.

Ньурба к. оскуолаларыгар уонна тэрилтэлэригэр чэпчэки атлетикаҕа эстафета, Искусство оскуолатын үөрэнээччилэрин кэнсиэрэ, "Кыайыы кынаттаах олох" нэһиликтэр улуустаабы бэстибээллэрин кыттыылаахтарын кэнсиэрэ, Ньурба к. уусуран самодетельноһын кэнсиэрэ, оһуохай, баяннанан үҥкүү, дискотека ытылына. Бу күн Ньурба театрын таһынаабы сквергэ Ньурба холкуоһунан театрыттан сэриигэ барбыт дьонго аналаах өйдөбүннүк туруорулунна.

Түүн 12 ч. иннинэ биллэрииттэринэн, тэрилтэлэр ортолоругар ытыллыбыт бэстибээл кыайыылаабынан улуустаабы үөрэх эйгэтин үлэһиттэрэ таҕыстылар. Кыайылаахтарга 70 тыһ. солк.суумалаах бириэмийэ ананна. Бырааһынньыктаабы тэрээһин бэртээхэй салютунан түмүктэннэ.

Ыам ыйын 10 к. Сэбиэскэй Союус Геройа майор Н.Н.Чусовской төрөөбүтэ 105 сылыгар аналаах тэрээһиннэр кини төрөөбүт нэһилиэгэр Антоновкаҕа ытылыннылар.

Геннадий АНТОНОВ.

– Сонун –

Үөдэйгэ Кыайыы күнэ

Аба дойдуну көмүскүүр Улуу сэриигэ биһиги норуоппут Кыайыта 70 сыла туолар үөрүүлээх, долгутуулаах күнэ тийэн кэллэ. Биһиги дойдубутугар 1941 сыл бэс ыйын 22 күнэ киһи-аймах историятын саамай алдытылаах, ынырыктаах алдыархайын ажалбыта.

Улуу Кыайыы 70 сылын көрсө Үөдэй нэһилигиттэн Аба дойду Улуу сэриитигэр кыттыбыт уонна геройдуу охтубут биһир дойдутаахтарбытыгар анаан Кыайыы парада өрө көтөбүллүүлээхтик буолла.

"Кыайыы кынаттаах 70 хоһоонор" күрэххэ геройдуу кыргыспыт буйуннар сиэннэрэ, хос сиэннэрэ араас хоһоону ааҕан доргуттулар. Аба көлүөнэ дьон сырдык аатын үйэтиги - биһиги ытык иэспит буоларын хас биридирбит өйдүүбүт.

Кэнники чуолкайданмытын биһиги нэһиликтэн 81 киһи Ньурба оройуонун уонна биридии киһи Алдан, Үөһэ-Бүлүү, Ленинградскай уобалас военкоматтарынан сэриигэ ыгырыллыбыттара. Олортон 41 киһи дойдутугар төннүбэтэ, сэрии толоонугар сураба суох сүппүтэ, сорох буйуннар көмүс унуохтара дойду араас муннугар хараллыбытта-

ра. 40 киһи кыайыы кынаттанан эргиллэн кэлэн, эйэлээх олох эркээйитин онорсубутунан барбыттара. Ону таһынан 18 киһи үлэ фронтулар бэйэлэрин харыстаммакка үлэлээн, ыарахан үлэттэн доруобуйалара айгыраан эрдэ олохтон күрэммиттэрэ.

Ийэ дойдубут көмүскэлигэр сырдык тыыннар толуку уурбут биһир дойдутаахтарбыт ааттара үйэлэргэ умнуллубатын!

Ону бүгүнгү Кыайыы парада туһулаата. Ким да умнуллубат, туох да умнуллубат!

М.П.НИКОЛАЕВА,
Үөдэй.

– Сонуннар –

Өссө үс связист-буйун үйэтитилиннэ

Ыам ыйын 8 к. "Сахателеком" филиалын скверигэр связист-буйуннар мемориалыгар өссө үс буйунга - Николай Дмитриевич Балакшинга, Капитон Иванович Герасимовка уонна Василий Михайлович Зедгендзевка аналлаах плиталары үөрүүлээхтик астылар. Онон Аба дойду Улуу сэриитин Арбаа уонна Илин фронттарыгар сэриилэспит барыта 11 Ньурба улуунун сибээһин үлэтитэрин ааттара үйэтитилиннэ.

Бу иннинэ манна, Улуу Кыайыы 65 сылын көрсө олохтоммут мемориалга, Аланныров Терентий Григорьевич, Наумов Борис Николаевич, Акимов Гаврил Ефремович, Копылов Дмитрий Николаевич, Акимов Гаврил Ефремович, Копылов Дмитрий Егорович, Осипов Степан Гаврильевич, Шахурдин Григорий Иванович, Канаев Николай Александрович уонна Алексеев Николай Дмитриевич ааттарын булан көрүүххэ себө.

Сааскы чабылхай күн анныгар Улуу Кыайыыга анаммыт ырыалар, хоһоонор иһилиннилэр. Сквергэ мемориалга сана киллэриллибит буйуннар аймактара, оҕолоро, сиэннэрэ, сибээс үлэтиттэрэ, ыалдыттар муһуннулар. Эйэлээх олох иһин олохторун харыстаабакка Кыайыыны уансыбыттарга убаарабат махтал тылларын "Сахателеком" филиалын профкомун бэрэссэдээтэлэ, связист-буйуннар ааттарын үйэтитигэ, ахтыыларын хомуйууга утумнаахтык үлэлэхэр Е.С. Бурцева, улуу баһылыгы солб. С.Б. Дондокова, Ньурба куорат баһылыгы солб. Л.С. Ким, куорат бэртээһиннэрин сэбиетин бэрэссэдээтэлэ М.И. Иванов эттилэр. Чугас дьоннорун туһунан В.М. Зедгендзев оҕдообото Марфа Давыдовна Зедгендзева, К.И. Герасимов кыһа Надежда Капитоновна Герасимова абыннылар, кинилэр

ааттарын өйдүү-саныы сылдыар тэрилтэлэригэр махтаныйлар. Өр сылларга телефонисткалаабыт, сэрии кэмигэр балык соҕотуопкатыгар үлэлээбит тыыл бэтэрээнэ Л.К. Мархинина сэрии энгэрдэспит эдэр сааһын абынна.

Аба дойду Улуу сэриитин кэмигэр Ньурба сибээһин үлэтиттэрэ, "Бары биһир киһи курдук" диэн дойду бырабыыталыстыбатын ыгырытынан, бары күстэрин ньиэмэс халабырдыттарын Кыайыы иһин уурбуттара, таһаарылаахтык үлэлээбиттэрэ-хамсаабыттара. 1941 с. Дьокуускай кытта радиотелефоннай сибээс олохтоммута. 1943 с. диэри 28 нэһиликтэн 24-гэр телефоннай сибээс киирбитэ. 12 нэһилик радиотелефоннай сибээс олохтоммута. 1943 с. диэри 28 нэһиликтэн 24-гэр телефоннай сибээс киирбитэ. 12 нэһилик радиотелефоннай сибээс олохтоммута. 1943 с. диэри 28 нэһиликтэн 24-гэр телефоннай сибээс киирбитэ. 12 нэһилик радиотелефоннай сибээс олохтоммута.

Сибээскэ үлэлээбит буйуннар ааттарын үйэтити туһунан Екатерина Серафимовна Бурцева манньк кэспит: "2010 с. Кы-

айыы 65 сылыгар Арасыйыа үрдүнэн, Управлениебыт ыгырытынан, сибээс үлэтиттэрэ Кыайыы фондатыгар биһир күннээх хамнаспытын хомуйбулупут. Онно В.С. Муксунов: "Хомуйбут харчыбытынан бэйэбит бэтэрээнэригэр мемориал оноруохха", - диэн этии киллэрибитэ. Бастакы мемориалга 8 саллаат киирбитэ. Ахтыылар, военкомат, архыып матырыйааллара биһир ол саҕаттан бааллара. Оттон кырдыбаас үлэтиттэрбит, аймактара "саамай уоттаах сэриигэ сылдыбыт дьоммут көтүтүллүбүттэр" диэн туруорсаннар, бу Улуу Кыайыы 70 сылыгар, кэлэтиип хас биридии үлэтит 1000 солк. биэрэн тураннар, үс буйуммуугар плиталары онортордубут. 2009 сылтан сэрии сылларыгар үлэлээбит, фронтта сэриилэспит дьоммут, тэрилтэбит историятын туһунан матырыяаллары күөскэ хомуйабыт. "Золотой фонд связи" куонкуруска анаан хомуйан саҕалаабыппыт. Манна Борисова Мирослава Николаевна үлэлээбиппит. Бу матырыяалларынан, ахтыыларынан кинигэ таһаарар баҕалаахпыт".

"Салют Победы" фестиваль түмүктэннэ

Улуу Кыайыы 70 сылыгар аналлаах "Салют Победы" Арасыйыатаабы фестиваль чэрчитинэн "Буйун, эн албан ааккар!" Ньурба куоратын үлэтит кэлэктииптэрин ортолоругар ытыктылыбыт культуура эстафетата түмүктэннэ.

Түмүгүн ыам ыйын 9 к. киэһэ Ленин болуоссатыгар иһитиннэрдилэр. Бу иннинэ 9 кэлэктиип үс түһүмэтинэн күрээстэтиллэр.

Муус устар 23-30 к.к. уус-уран самодеятельность кэнсертэрэ, ыам ыйын 5 к. - сэрии тиэмэтигэр альбом-рапортары, стендэлэри көрүү, ыам ыйын 8-9 к.к. - оһуохай күрүбэ буоллулар. Фестиваль лауреаттарын, дипломантарын улахан кэнсиэрэ, холбоһуктаах хор, Кыайыы валсыа Кыайыы күнүгэр Ленин болуоссатыгар өрөгөйдөөх бырааһынныгы киэргэтиллэр. Хас биридии түһүмэти тус-

туһунан жюри сыаналаата, уопсай түмүгү ол сыаналааһын култуура управлениета таһаарда.

Гран-прини - символическай 70 тыһ. солк. уонна кыайылаах Кубогун өрөбүрү үлэтиттэрин тэрилтэлэрэ ылан ылла. Атын абыс тэрилтэ араас номинацияларга тигистилэр.

Раиса НИКИФОРОВА.

– Социальной-экономической сайдыы –

Биһиги оччо баай буолахпытна, тоҕо наһаа дьадаҕыбыты?

Биһиги өрөспүүбүлүкэбит киэн-куонг сириэнэн-уотунан, айылбатын үгүс баайынан киэн туттарга үөрэнэн хаалбыппыт. Алмаас уонна көмүс, ниэп уонна гаас, таас чох, хорҕолдун, апатит... Өссө сир сэдэх металлара - платина, сурьма, тимир, араас өнөөх таастар кытта бааллар. Ол үрдүнэн Саха сириэн 2014 сыллаабы валовой өрөгүйөн-нээби бордуюктата баара-суоҕа 614,5 млрд. солкуобайга тэннэстэ. Ол кэмнэ 45 төгүл кыра сирдээх-уоттаах Татарстан (67,8 тыһ. кв. км, биһинэ 3.083,5 тыһ. кв. км) ааспыт сылга валовой өрөгүйөн-нээби бордуюктаны биһир триллионынан элбэти - 1.631 млрд. солкуобайы онордо.

Ити төрүөтэ бэрт үөһэ сытар: Саха сиригэр ырынакка таһаарылар бордуюксута улахан анаара хостонуллубутунан сылдыар сир баайа буолар: таас чох, ниэп уонна чочуллубатах алмаастар. Кестүүнү сана бырайыактар да уларытыахтара суоҕа. Холубура, Чайынданы баһылааһын уонна "Сибиир күүһэ" турбаны тутуу айылҕа гааһын - хостонуллубутунан сылдыар бордуюктаны экспортка ытыгыга ту-

һуланар. Оттон кыракый Татарстанга, өрөгүйөн баһылыга Рустам Минниханов этэринэн, ниэби таҕастаһын уонна ниэп химиятын сайыннары түмүгэр, өрөспүүбүлүкэ переработкалыр промышленноһын өлүүтэ 70% аһары түспүт.

Экспортка үксүн химическай промышленность бордуюксута (55%) уонна машиностроительнай бордуюксута (39%) барар. Сүрүн атыылаһааччылар - Индия (35%), Узбекистан (6%) уонна Турция (5%). Өрөспүүбүлүкэ бөдөн экспорттарын дойду улахан тэрилтэлэрэ - "Нижнекамскнефтехим" уонна "Казаньоргсинтез" буолаллар.

Онон биһиги гааһы переработкалыр, экспортка туһуланар производствоттан, бырайыагы да көрбөккө сылдьан, аккаастарбыт сөп буолуо дуо? Эбэтэр биһиги Татарстан олохтоохторуттан үчүгүйдик олоробут дуо?

Ити туһунан "Заречье" (ТОСЭР) социальной-экономическай сайдыы урутуур сириэн утары митингэ өссө төгүл ыгырдаһарына, толкуйдаан көрөөрүг.

Сергей МУКСУНОВ.

– Кыайыы 70 сыла –

Мэдьи өйдүү-саныы сылдыабыт...

Өрөгөйдөөх Улуу Кыайыы 70 сылын бырааһынныгы Ньурбаба өрө күүрүүлээхтик ааста. Куорат тэрилтэлэрэ, түөлбэлэр, хас биридии олохтоохтор ытыллар дьаһаларга бары көхтөөхтүк кытыннылар.

Холубура, улуустаабы Поликлиника актотвай саалатыгар Кыайыы 70 сылыгар анаан анал хос оноруллубутун сэргии көрдүм. Поликлиника тэрийэр методкабинетын фельдшерэ Прокпьева Е.М. бу туһунан билиһиннэрдэ.

Араас кэмнэргэ оройуоннаабы киин балыһаҕа үлэлээбит, сэрии кыттылаахтара, үлэ ветераннара: Түмүк нэһилигиттэн Маардаабы участковай балыһаҕа суоппарынан үлэлээбит Васильев П.М., Ньурбаба өр сылларга үтө суобастаахтык үлэлээн ааспыт 1942-1946 сэрии сылларыгар тыылга эвакогоспиталга үлэлээбит, ССРС доруобуйа харыстабылын туйгуна, рентгенолог врач Кустова Е.Н., Аба дойду сэриитин кыттылааҕа, майор Званиелаах, судмедэксперт врач Шлемов А.Г. туһунан матырыяаллар стендэбэ көрдөрүүгэ тураллар.

Элбэхтэн бири холубур быһытынан абыннаахха, I Бордон

нэһилигиттэн төрүттээх Васильева М.В. 1935 сыллаахха Дьокуускайдаабы фельдшерскай акушерскай кууруу бүтэрэн төрөөбүт Маалыкайыгар, Аранастаахха үлэли сырыттабына убаһа Васильев Степан Васильевич Марины үрөһүн үрдэтинэригэр Москваба ыгырар. 1938 сыллаахха Москвабаабы мединститутка үөрэххэ киирэр, Аба дойду сэриитэ саҕаланан үөрэбэ тохтуур. 1941 сыллаахха Мария Васильевна бэйэтэ баба өттүнэн Сэбиэскэй армияҕа ыгырыллар, эвакогоспиталга медресстранан Дрезденгэ тийэ сэрйилэр. Кини "Германияны Кыайыы иһин" у.д.а. бойбуой мэтээллэрдээх. Сэрии кэнниттэн Москваба хаалан үөрэбин салгыыр, Москва олохтооҕо буолар. Үөрэбин бүтэрэн научнай-чинчийэр институтка үлэлиир.

Амма сириттэн төрүттээх, Мархатаабы участковай балыһаҕа медресстранан үлэлээбит Босикова В.И., Ньурбаттан Макарова З.С. у.д.а. үлэлээн ааспыттарын туһунан бу мантан билэбин.

Антонина СЕМЕНОВА.

